

Latvijas Paralimpiskā komiteja

www.lpkomiteja.lv

Daiga Dadzīte

prezidente

Latvijas Paralimpiskās komiteja

21.03.2016 – Invalīdu lietu nacionālā padome

Paralimpiskais sports, Paralimpieši un pielāgotais sports

Par pamatu ņemot Sporta likumu un „Sporta politikas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam” - LPK atbildība ir par sportu cilvēkiem ar invaliditāti Latvijā – **Paralimpiskais sports** (23 sporta veidi, no tiem 8 komandu sporta veidi), **Paralimpieši** – sportisti, kuri startējuši Paralimpiskās spēlēs, **pielāgotais sports** – neparalimpiskie sporta veidi, sports cilvēkiem ar garīgu invaliditāti un cilvēkiem, kuriem ir garīga atpalcība, bet nav invaliditātes, sports cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem.

Iespējas nodarboties ar sportu sporta organizācijās, kas tieši balstītas uz cilvēkiem ar invaliditāti

- Latvijas Invalīdu sporta federācija (*vieglatlētika, ratiņpaukošana, pauerliftings, maratons*)
- Latvijas Bērnu un Jauniešu invalīdu sporta federācija (*vieglatlētika, boccia*)
- Latvijas Invalīdu peldēšanas federācija
- Latvijas Invalīdu jātnieku federācija
- Latvijas ratiņbasketbola sporta federācija (*ratiņbasketbols, 3x3 ratiņbasketbols*)

Iespējas nodarboties ar sportu sporta organizācijās, kas tieši balstītas uz cilvēkiem ar invaliditāti

- Latvijas Invalīdu sēdvolejbola asociācija
(sēdvolejbols klasiskais, pludmales sēdvolejbols, pludmales volejbols cilvēkiem ar amputācijām)
- Latvijas stājhokeja federācija *(hokejs cilvēkiem ar amputācijām)*
- Latvijas Neredzīgo sporta savienība
(vieglatlētika, šaudauns, golbols, peldēšana, tandēmu ritenbraukšana, džudo, distanču slēpošana, dambrete, šahs)

Iespējas nodarboties ar sportu - Latvijā atzītajās sporta federācijās, kurās ir paralimpiskā sporta nodaļas

- Latvijas Loka šaušanas federācija (*para-
lokšaušana*)
- Latvijas kērlinga asociācija (*ratiņkērlings*)
- Latvijas riteņbraukšanas federācija (*para-
riteņbraukšana – šoseja, treks*)
- Latvijas Triatlona federācija (*para-triatlons*)
- Latvijas Galda tenisa federācija
- Latvijas Tenisa savienība (*ratiņteniss*)

Iespējas nodarboties ar sportu - Latvijā atzītajās sporta federācijās, kurās ir paralimpiskā sporta nodaļas

- Latvijas Bobsleja un skeletoņa federācija
(*para-bobslejs, para-skeletoņi*)
- Latvijas airēšanas federācija (*para-airēšana uz
ūdens, para-airēšana telpās uz speciāliem
trenažieriem Concept*)
- Latvijas Orientēšanās federācija
- Latvijas Taekvondo Federācija
- Latvijas Badmintona federācija - **kandidāts**

Iespējas nodarboties ar sportu - Latvijā atzītajās sporta federācijās, kas atbilst “Pielāgotā sporta statusam”

- ❑ Latvijas Nedzirdīgo sporta federācija – Latvijas Paralimpiskās komitejas sadarbības partneris, ar atsevišķu statusu Pasaules sportā – Deaflympics
- ❑ Latvijas Speciālā Olimpiāde - Latvijas Paralimpiskās komitejas sadarbības partneris, ar atsevišķu statusu Pasaules sportā – Special Olympics

Pielāgotais sports

Latvijas Specialā Olimpiāde - sports cilvēkiem ar garīgu invaliditāti *10%* (T20 – paralimpiskais sports) un cilvēkiem, kuriem ir garīga atpalcība, bet nav invaliditātes 90%

LPK nostāja ir - šī cilvēku grupa, kuriem nav invaliditātes, **nedrīkst būt iekļauta valsts budžeta programmās – sports cilvēkiem ar invaliditāti**, bet gan atbildība par šiem sportot gribošiem cilvēkiem ir jāuzņemas Labklājības ministrijai programmās sabiedrības sociālā integrācija un Izglītības un Zinātnes ministrijai – skolu sports, jo lielākā daļa sportistu ir specializēto internātskolu audzēkņi

Pielāgotais sports

Latvijas Nedzirdīgo sporta federācija - sports cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem – pasaulē šī kustība ir pilnīgi atsevišķa un nodalīta no Paralimpiskā sporta, kas nozīmē – arī Latvijā šai organizācijai ir jābūt atsevišķi, atdalītam no LPK atbildības jomas.

Finanšu avots - “Latvijas sporta federāciju padome”, kas finansētu LNSF līdzīgi, kā jeb kuru citu Latvijā atzīto sporta federāciju, piemērojot vienādus vai īpašus kritērijus.

Paralimpiskā sporta līmenis – augsts!

Sasniegumi:

1990.-2015.g. Latvijas vārds nests pasaulē izcīnot augsta kaluma godalgas EČ un PČ.

Vasaras Paralimpiskās spēles

1992. gads Barselona, Spānija – 2 sportisti

1996.gads Atlanta, ASV – 5 sportisti

2000. gads Sidneja, Austrālija – 5 sportisti, **Armands Ližbovskis tāllēkšana 3.vieta, Aigars Apinis lode 3.vieta, disks 3.vieta**

2004.gads Atēnas, Grieķija – 7 sportisti, **Edgars Bergs lodes grūšana 2.vieta, diska mešana 3.vieta. Zelts un Paralimpisko spēļu rekords Aigaram Apinim diska mešanā**

2008.gads Pekina, Ķīna – 6 sportisti individuālās disciplīnās un sieviešu sēdvolejbola komanda, **Aigars Apinis PR un Zelts diska mešanā, 2.vieta lode. Edgars Bergs 2.vieta lodes grūšanā**

2012.gads Londona, Lielbritānija – 7 sportisti, **Aigars Apinis PSR un Zelts lode, 2.vieta disks**

Paralimpiskā sporta līmenis – augsts!

- ❑ **1992. gads Barselona, Spānija** – 2 sportisti vieglatlēti
- ❑ **1996.gads Atlanta, ASV** – 5 sportisti vieglatlēti
- ❑ **2000. gads Sidneja, Austrālija** – 5 sportisti vieglatlēti
- ❑ **2004.gads Atēnas, Grieķija** – 7 sportisti vieglatlēti
- ❑ **2008.gads Pekina, Ķīna** – 4 sportisti vieglatlēti, 1 sportists džudo, 1 sportists pauerliftings, sieviešu sēdvolejbola komanda
- ❑ **2012.gads Londona, Lielbritānija** – 5 sportisti vieglatlēti, 1 sportists peldētājs, 1 sportists – paralimpiskā iejāde **Rihards Snikus 4.vieta**

Latvijas Paralimpiskā Vienība – Vasaras Paralimpiskās spēles RIODEŽANEIRO 2016

Latvijas Paralimpiskā Vienība – Vasaras Paralimpiskās spēles RIODEŽANEIRO 2016

1. **AIGARS APINIS** - lodes grūšana
2. **IEVA MELLE** - para-lokšaušana
3. **EDGARS BERGS** - lodes grūšana
4. **RIHARDS SNIKUS** - paralimpiskā iejāde
5. **DIĀNA DADŽĪTE** – diska mešana, šķēpmesana
6. **INGRĪDA PRIEDE** – diska mešana (izpildīts A normatīvs, *gaidām valstij piešķirto kvotu skaitu*)
7. **POĻINA ROŽKOVA** - ratiņpaukošana (pasaules paralimpiskā reitingā 3.vieta, *kvota būs zināma pēc starta Eiropas čempionātā 16.-22.05.2016*)
8. **DMITRIJS SILOVS** - tāllēkšana, lodes grūšana (izpildīts B normatīvs, *gaidām valstij piešķirto kvotu skaitu*)
9. **EDGARS KĻAVIŅŠ** – 100m skriešana (izpildīts B normatīvs, *gaidām valstij piešķirto kvotu skaitu*)
10. **GINTS JONASTS** - para-lokšaušana (*kvalifikācijas sacensības EČ 01.-11.05.2016.*)
11. **TAIGA KANTĀNE** - lodes grūšana, diska mešana (izpildīts B normatīvs, *gaidām valstij piešķirto kvotu skaitu, papildus sacensības 07.-11.04. Grosseto, Itālija*)
12. **OSKARS GAILIŠS** - para-riteņbraukšana šoseja (*Bipartite*)
13. **JĀNIS PLOTNIEKS** - peldēšana (*Bipartite, Wild Card*)
14. **JURIS KALNIŅŠ** - maratons **42km** (*Londonas maratons 24.04.2016. iespēja izpildīt kvalifikācijas normatīvu, Bipartite, Wild Card*)

Sports visiem - Paralimpiskā sporta diena Rīgas pilsētā

- ❑ **Mērķis** - Popularizēt sportu un sporta aktivitātes starp cilvēkiem ar invaliditāti, kā vienu no aktīvas un veselīgas dzīves principiem. Apzināt cilvēkus ar invaliditāti, īpaši uzsverot bērnus un jauniešus, kuri nākotnē savu dzīvi varētu saistīt ar profesionālo paralimpisko sportu.
- ❑ 2011.g. – dalībnieku skaits 143 cilvēki ar dažādu invaliditāti. 2015.g. – dalībnieku skaits 470 cilvēki
- ❑ 2016.g. – 21.maijs – JUBILEJAS PASĀKUMS, plānotais skaits līdz 500 dalībniekiem

LPK izaugsme

- ❑ 2010.gadā LPK sastāvā 9 federācijas
2016.gadā LPK sastāvā 18 sporta federācijas, 2 sadarbības partneri (LNSF, LSO)
- ❑ **LPK pārstāv paralimpiskā sporta un pielāgotā intereses**
 - ❖ Latvijas Nacionālā sporta padomē
 - ❖ Latvijas Invalīdu lietu konsultatīvā padomē
 - ❖ LPK – vadošais partneris "Sporta politikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam" izstrādē – sadaļā sports cilvēkiem ar invaliditāti – paralimpiskais sports, paralimpieši un pielāgotais sports

Padarītie darbi

- ❑ Saglabāti esošie sporta veidi (vieglatlētika, peldēšana, pauerliftings, džudo, loka šaušana, ratiņbasketbols, sēdvolejbols) un ieviesti jauni paralimpiskie sporta veidi (paralimpiskā iejāde, airēšana, šosejas riteņbraukšana, triatlons, paukošana, kērlings, galda teniss, ratiņkrēslu teniss), jauni pielāgotā sporta veidi parabobslejs un paraskletons
- ❑ Izveidots LPK Vienības sportistu un treneru sastāvs
- ❑ Sadarbība ar banku Citadele (2012.g.-2016.g.)
- ❑ Piesaistīti 47 brīvprātīgie darbinieki

LPK - starptautiskā līmenī

- ❑ IPC (Starptautiskās Paralimpiskās komitejas biedrs)
- ❑ EPC (Eiropas Paralimpiskās komitejas biedrs)
- ❑ 2014.g. janvāris – 2015.g. jūnijs – ES finansētais Starptautiskais projekts “NORTH-EAST PARASPORT EXCHANGE PROJECT” (Vācija, Dānija, Somija, Zviedrija, Igaunija, Lietuva, Latvija)
- ❑ 2014.g.-2015.g. ES finansētais projekts – sadarbības starp Baltijas valstu paralimpiskām komitejām “Baltijas valstu bērnu un jauniešu paralimpiskā sporta čempionāts”
- ❑ Sadarbība nacionālo Paralimpisko komiteju līmenī ar Lietuvu, Ukrainu, Krieviju, Somiju, Zviedriju, Norvēģiju, Gruziju, Armēniju, Igauniju, Baltkrieviju, Bulgāriju, Ungāriju, Slovākiju, Slovēniju, Horvātiju, Lielbritāniju, Itāliju, Dāniju, Holandi, Vāciju, Brazīliju u.c.

Mērķi – sports visiem

Latvijas Paralimpiskā komiteja noteiktie mērķi asociējās ar vienlīdzīgu pieeju it visā – pieejamas sporta būves, skolu un ārpuskolu sports bērniem un jauniešiem ar invaliditāti, dalība visos Latvijas valstī rīkotajos masu sporta pasākumos.

Mērķi – profesionāls sports, ASS sports

Vienādi nosacījumi sportistiem – olimpiešiem un paralimpiešiem, vienādi nosacījumi olimpiešu un paralimpiešu treneriem, sporta ārstiem un apkalpojošam personālam, labāko sportistu gatavošanās un dalība Olimpiskās un Paralimpiskās spēlēs, kas visā pasaulē ir nozīmīgi un vērā ņemami notikumi pēc vienlīdzības principiem, bez diskriminācijas.

Kas notiek Latvijā

pieejamas sporta būves

60% no visām sporta būvēm Latvijā nav pieejamas cilvēkiem ar kustību traucējumiem, **BET Fiziski pieejamās sporta būves** – nav pieejamas augsto īres maksu dēļ.

skolu un ārpuskolu sports bērniem un jauniešiem ar invaliditāti

skolu sports tikai internātskolās, ārpuskolu sports – pieejams tikai bērniem un jauniešiem, kuri dzīvo ģimenēs un atkarīgs no vecāku “maka biezuma”.

Kas notiek Latvijā

- **NAV** vienādi nosacījumi sportistiem – olimpiešiem un paralimpiešiem, **NAV** vienādi nosacījumi olimpiešu un paralimpiešu treneriem, sporta ārstiem un apkalpojošam personālam, labāko sportistu gatavošanās un dalība Olimpiskās un Paralimpiskās spēlēs.
 - **IR - 2012. gadā pēc Londonas Vasaras Olimpiskām un Paralimpiskām spēlēm ir panākta vienlīdzīga attieksme – piešķirot finansējumu “Balvas par izciliem sasniegumiem sportā”.**

Kas notiek Latvijā

Finansējuma trūkuma rezultātā Latvijā nav paralimpiskās sporta bāzes, **KAS BŪTU VITĀLI NEPIECIEŠAMA**

- Sportistiem pilnvērtīgi netiek nodrošināts treniņu process
- Trūkst treneri un sporta speciālisti
- Tiek iznīcināti komandu sporta veidi

Kas notiek Latvijā

Finansējuma trūkuma rezultātā

- Augstas klases sportistiem netiek nodrošināts pilnvērtīgs treniņu process
- Augstas klases sportistu treneri nesaņem atalgojumu par ieguldīto darbu – treneri, fizioterapeiti, masieri, sporta ārsti strādā brīvprātīgi
- Sportisku traumu gadījumā netiek nodrošināta pilnvērtīga medicīniskā rehabilitācija
- Netiek veiktas papildus dopinga analīzes

Kas notiek Latvijā

Finansējuma trūkuma rezultātā

- Invalīdu sporta federācijas strādā brīvprātīgi, zūd vai jau ir zudusi federāciju vadības un administrācijas kapacitāte. Organizācijām nav biroju telpu, nevar nodrošināt web lapu izstrādi un uzturēšanu. Problēmas ar informācijas publicēšanu, sagatavošanu.
- Latvijā nevar ieviest un atbalstīt paralimpiskos ziemas sporta veidus

Mums ir plāns, kā uzlabot situāciju, ja vien atbildīgās ministrijas ņemtu vērā mūsu ieteikumus un piedāvātos risinājumus

BET, KĀDA IR PATIESĀ REALITĀTE!

...tik nevar saprast, ATTIEKSME vai ?

Vai izdarot izmaiņas Sporta likumā, tika ņemti vērā Latvijas Paralimpiskās komitejas Priekšlikumi likumprojektam „Grozījumi Sporta likumā”?

Nosūtīti IZM 28.03.2015. ierakstītā vēstulē.

- ❑ **6. pants 1)** – **izteikt šādā redakcijā:** - atbalsta Latvijas Paralimpisko komiteju un tās izstrādātās programmas, nodrošina sportistus ar nepieciešamajiem tehniskajiem palīgīdzekļiem (ortozes, protēzes, sporta un ikdienas ratiņkrēsli), kā arī veicina sportistu ar invaliditāti aprūpes programmu īstenošanu. Izstrādā programmu izcilu Latvijas paralimpisko sportistu atbalstam un nodrošina minētās programmas īstenošanu.
- ❑ (5) Veselības ministrija sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju – izstrādā sporta medicīnas programmas un veicina sportistu ar invaliditāti fiziskās un **MEDICĪNISKĀS** rehabilitācijas programmu īstenošanu.

Vai izdarot izmaiņas Sporta likumā, tika ņemti vērā Latvijas Paralimpiskās komitejas Priekšlikumi likumprojektam „Grozījumi Sporta likumā”?

❑ 10.pants. Sporta organizācijas

- ❑ (8) Latvijā atzīto (invalīdu) **paralimpiskā** sporta federāciju darbību Starptautiskajā Paralimpiskajā komitejā pārstāvētajos un citos (invalīdu) **pielāgotā** sporta veidos koordinē, **cilvēku ar invaliditāti** (invalīdu) sporta intereses pārstāv un īsteno sporta organizācija — biedrība "Latvijas Paralimpiskā komiteja".
- ❑ ***Lūdzam atsevišķi izdalīt un piesaistīt „Latvijas Nedzirdīgo sporta federāciju” LSFP sarakstam, kā neatkarīgu sporta federāciju - pamatojoties uz to, ka federācijā iesaistītie sportisti - dzirdes invalīdi, savu fizisko spēju robežās (fiziski veseli cilvēki) var startēt sacensībās kopā ar fiziski veseliem sportistiem - Eiropas un pasaules čempionātos, Olimpiskajās spēlēs.

Vai izdarot izmaiņas Sporta likumā, tika ņemti vērā Latvijas Paralimpiskās komitejas Priekšlikumi likumprojektam „Grozījumi Sporta likumā”?

- ❑ Likumā iestrādāt atsevišķu pantu, līdzīgi, kā tas ir Latvijas Olimpiskā komiteja - **Latvijas Paralimpiskā komiteja**
- ❑ (1) Paralimpisko kustību valstī vada un koordinē sporta organizācija — biedrība "Latvijas Paralimpiskā komiteja".
- ❑ (2) Biedrība "Latvijas Paralimpiskā komiteja", kooperējot valsts, pašvaldību un savus finanšu līdzekļus, īsteno šādas programmas:
 - ❑ 1) paralimpiskās izglītības programmu;
 - ❑ 2) paralimpiskās kustības jaunatnes programmu;
 - ❑ 3) paralimpiskās kustības reģionālās attīstības programmu;
 - ❑ 4) paralimpisko sporta veidu attīstības programmu;
 - ❑ 5) programmu valsts labāko sportistu dalībai paralimpiskajās spēlēs un citās starptautiskajās un reģionālajās sacensībās.

Vai izdarot izmaiņas Sporta likumā, tika ņemti vērā Latvijas Paralimpiskās komitejas Priekšlikumi likumprojektam „Grozījumi Sporta likumā”?

- ❑ **13.pants. Finanšu līdzekļi sportam**
- ❑ (4) Latvijā atzītajām sporta federācijām, kā arī biedrībai “Latvijas Olimpiskā komiteja”, biedrībai „**Latvijas Paralimpiskā komiteja**” un biedrībai “Latvijas Sporta federāciju padome” ir tiesības saņemt finanšu līdzekļus no valsts budžeta.
- ❑ 5) Valsts finansiāli nodrošina valsts izlases komandu sporta spēlēs sagatavošanos un piedalīšanos Eiropas un pasaules čempionātu un Olimpisko un **Paralimpisko** spēļu atlases turnīros un finālsacensībās Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

Vai izdarot izmaiņas Sporta likumā, tika ņemti vērā Latvijas Paralimpiskās komitejas Priekšlikumi likumprojektam „Grozījumi Sporta likumā”?

- ❑ **17.pants. Olimpisko spēļu, pasaules un Eiropas čempionātu finālsacensību organizēšana – papildināt pantu ar Paralimpisko spēļu.**
- ❑ Olimpiskās spēles Latvijā organizē biedrība "Latvijas Olimpiskā komiteja", **Paralimpiskās spēles Latvijā organizē biedrība "Latvijas Paralimpiskā komiteja"**, pasaules un Eiropas čempionātu finālsacensības — sporta federācijas, saskaņojot ar Latvijas Nacionālo sporta padomi. Olimpisko un **Paralimpisko spēļu**, pasaules un Eiropas čempionātu finālsacensību organizatoru pienākums ir pildīt Starptautiskās olimpiskās komitejas, **Starptautiskās Paralimpiskās komitejas** un starptautisko sporta federāciju prasības.

Paralimpiskais un pielāgotais sports – IR VALSTS SOCIĀLĀ ATBILDĪBA!

Paldies par uzmanību!

www.lpkomiteja.lv

Sociālie tīkli:

Facebook: Latvijas Paralimpiskā komiteja

Twitter: @Lpkomiteja

Draugiem.lv: Latvijas Paralimpiskā komiteja

